

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 stycznia 2014r.

Sąd Okręgowy / Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Świdnicy

Wydział VII Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący-Sędzia : SO Krystian Nowocien

Sędziowie: SO Jacek Pluta, SO Maria Makara

Protokolant :st. sekretarz sądowy Marta Kołodziejczyk

przy udziale - - -

po rozpoznaniu w dniu 20 stycznia 2014r. w Świdnicy

sprawy z powództwa **P. G.**

przeciwko **Izbie Celnej we W.**

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sadu Rejonowego w Wałbrzychu

z dnia 4 października 2013r. sygn. akt V P 293/13

apelację oddala.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 4 października 2013roku Sąd Rejonowy w Wałbrzychu V Wydział Pracy zasadził od strony pozwanej Izby Celnej we W. na rzecz powoda P. G. kwotę 1995, 28 złotych tytułem wyrównania dopłaty do wypoczynku, umorzył postępowanie w pozostałym zakresie, wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności oraz nie obciążył strony pozwanej kosztami postępowania.

Wyrok zapadł w oparciu o następujące ustalenia:

Powód P. G. zatrudniony był w pozwanej Izbie Celnej we W. od 1 lipca 1999roku, początkowo jako kontroler celny w Urzędzie Celnym w L.. Z dniem 1 lipca 2002roku mianowany został do służby stałej w Izbie Celnej we W. na stanowisko kontrolera celnego, uzyskując stopień służbowy aplikanta celnego z miejscem pełnienia służby w Urzędzie Celnym w W. . Powód w dniu 2 lutego 2010roku wystąpił do Dyrektora Izby Celnej we W. z wnioskiem o wypłatę świadczenia socjalnego – dopłata do wypoczynku na siebie i 3 członków swojej rodziny. Wniosek sprawdzony został pod względem merytorycznym przez Wydział (...) w dniu 19 lutego i przekazany wraz z poleceniem wypłaty podpisanym przez

Dyrektora Izby Celnej we W. do Wydziału (...) w dniu 23.03.2010 roku nadto, iż w dniu 26 marca 2010 roku wypłacono mu z tego tytułu kwotę 952,00 złotych brutto

Należna powodowi P. G. kwota dopłaty do wypoczynku, w dacie złożenia przez niego wniosku wynosiła 2.947,20 złotych. U pozwanej praktyką było, że funkcjonariusze celni składali wnioski o przyznanie dopłaty do wypoczynku na przełomie stycznia i lutego każdego roku i w krótkim okresie je otrzymywali, niezależnie od okresu faktycznego wykorzystania urlopu wypoczynkowego.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał powództwo za zasadne.

Sąd I Instancji wskazał, że zagadnienie wypłaty świadczeń socjalnych funkcjonariuszy celnych, w tym kwestie dopłat do wypoczynku do 20 marca 2010 roku, regulowały przepisy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 maja 2000 r. w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń socjalnych, które mogą być przyznane funkcjonariuszom celnym i członkom ich rodzin (Dz. U. 2000 r., Nr 39, poz. 450).

Zgodnie z § 1 ustęp 1 cyt. Rozporządzenia, funkcjonariuszowi celnemu, który w związku z pełnieniem służby nabył w danym roku kalendarzowym prawo do urlopu wypoczynkowego, oraz małżonkowi funkcjonariusza, dzieciom własnym, dzieciom małżonka, dzieciom przysposobionym i dzieciom przyjętym na wychowanie, przysługuje, na pisemny wniosek funkcjonariusza, raz w roku kalendarzowym, świadczenie w postaci dopłaty do wypoczynku.

Zgodnie z rozporządzeniem - §1 ustęp 2 - dopłata do wypoczynku przysługuje na każdą uprawnioną osobę, poczynając od 2001 roku, w wysokości procentowej 32,85 % - minimalnej stawki uposażenia zasadniczego według najniższej grupy uposażenia zasadniczego, obowiązującej w Służbie Celnej w dniu 1 stycznia roku kalendarzowego, w którym funkcjonariusz nabył prawo do urlopu.

Z dniem 20 marca 2010 r. – wobec utraty mocy wcześniej wskazanego rozporządzenia, zaczęło obowiązywać rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2010 r. w sprawie świadczeń socjalnych funkcjonariuszy celnych i członków ich rodzin (Dz. U. 2010 r., Nr 33, poz.177), którego przepisy ustalają wysokość dopłaty do wypoczynku w sposób mniej korzystny niż przepisy poprzednio obowiązujące, a mianowicie - jak stanowi §2 – na każdą uprawnioną osobę w wysokości 0.127 kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla funkcjonariuszy Służby Celnej. §10 cyt. Rozporządzenia stanowił, że jego przepisy w zakresie świadczenia socjalnego - dopłaty do wypoczynku obowiązują nie tylko na przyszłość, do wniosków złożonych po dniu wejścia w życie nowych przepisów, ale mają zastosowanie również „do wniosków w sprawach o przyznanie świadczeń socjalnych przysługujących w 2010r. złożonych i nierozpatrzone przed dniem wejścia w życie tego rozporządzenia”. Rozporządzenie to zawiera również regulacje odnoszące się do terminu rozliczenia dopłat do wypoczynku, wskazując w § 2 ustęp 6, że ma się ona odbywać w kolejnych kwartałach roku, jednak nie później niż raz na pół roku, a wypłata ma nastąpić do końca miesiąca następującego po zakończeniu okresu rozliczenia.

Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 23.04.2013 roku w sprawie P 44/10, po rozpoznaniu pytań prawnych zgłoszonych przez sądy rejonowe w Słubicach i Olsztynie orzekł, „że § 10 rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2010 r. w sprawie świadczeń socjalnych funkcjonariuszy celnych i członków ich rodzin (Dz. U. 2010 r., Nr 33, poz.177) w zakresie w jakim odnosi się do dopłaty do wypoczynku, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej”.

Dalej Sąd I instancji wskazał, że pozwana Izba Celna we W., z uwagi na treść wyroku Trybunału Konstytucyjnego w zasadzie nie kwestionuje zasadności roszczenia powoda, jednakże podnosi zarzut przedawnienia, gdyż 3 letni termin do zgłoszenia żądania o uzupełnienie dopłaty liczony winien być – jak podnosi - od dnia wypłaty niepełnego świadczenia tj. od 26 marca 2010 roku i upłynął 26 marca 2013 roku.

Sąd rejonowy uznał, że w sprawie zachodzą szczególne okoliczności, które przemawiają za uznaniem, że zgłoszony zarzut przedawnienia przez stronę pozwaną, narusza klauzule generalne określone w art. 8 kodeksu pracy, zgodnie z którym nie można czynić ze swego prawa użytku, który byłby sprzeczny ze społeczno- gospodarczym przeznaczeniem

tego prawa lub zasadami współzycia społecznego. Nadto wskazał, że powód w dniu złożenia wniosku o wypłatę świadczenia socjalnego za rok 2010 nabył nie tylko prawo do dopłaty do wypoczynku, ale też i jej wysokości określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 maja 2000r. w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń socjalnych, które mogą być przyznawane funkcjonariuszom celnym i członkom ich rodzin. Sąd I instancji wskazał, że pozwana dopiero po dwóch miesiącach dokonała wypłaty, opierając się o kwoty wskazane w nowym rozporządzeniu ogłoszonym w dniu 6 marca 2010r., z mocą obowiązującą od dnia 20 marca 2010r. Zachowanie pracodawcy w tej sytuacji stanowiło w ocenie sądu I instancji rażące naruszenie prawa. Pozwany w dacie wypłaty świadczeń nie miał żadnych podstaw do jego wypłaty w niższej wysokości. Zarzut przedawnienia podnoszony przez pozwaną narusza w ocenie Sądu Rejonowego art. 8 kp.

Apelację od wyroku wniosła strona pozwana zarzucając wyrokowi naruszenie :

-art.8 kodeksu pracy przez jego zastosowanie pomimo braku ku temu podstaw prawnych, co w konsekwencji doprowadziło Sąd do przyjęcia, że istnieją podstawy do nieuwzględnienia zarzutu przedawnienia roszczenia powoda, a z ostrożności procesowej

-art. 8 kodeksu pracy przez niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że pozwanej można przypisać naruszenie klauzul generalnych, o których mowa w tym przepisie i wskazując na powyższe wniosła o

- o zmianę wyroku i oddalenie pozwu
- orzeczenie o zwrocie pozwanej spełnionego świadczenia w wysokości 1.995,28 zł
- zasądzenie od powoda na rzecz strony pozwywanej kosztów zastępstwa prawnego za obie instancje.

W uzasadnieniu apelacji pozwana wskazała, że funkcjonariusz celny nie jest pracownikiem w rozumieniu kodeksu pracy. Zatem nie ma wobec niego zastosowania zasada subsydiarnego stosowania przepisów kodeksu pracy zawarta w art. 5 kp. Prawa i obowiązki funkcjonariuszy celnych wynikające ze stosunku służbowego uregulowane są ustawą o Służbie Celnej. Ustawa zaś o służbie celnej nie zwiera generalnej zasady, że w sprawach w niej nieuregulowanych stosuje się kodeks pracy.

Nadto pozwana wskazała z ostrożności procesowej, że powód ze swej winy nie dochodził w określonym terminie swoich praw, to nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem Sądu I instancji, że powoływanie się przez pozwaną na zarzut przedawnienia jest naruszeniem zasady lojalności stron i narusza zasady współzycia społecznego.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja pozwanej podlegała oddaleniu. Wyrok Sądu Rejonowego ostatecznie odpowiada prawu ale z innych przyczyn niż wskazał to sąd. W ocenie Sądu Odwoławczego w sprawie nie można mówić o przedawnieniu roszczenia powoda o dopłatę do wypoczynku. Zagadnienie wypłaty świadczeń socjalnych funkcjonariuszy celnych, w tym kwestie dopłat do wypoczynku do 20 marca 2010 roku, regulowały przepisy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 maja 2000 r. w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń socjalnych, które mogą być przyznane funkcjonariuszom celnym i członkom ich rodzin (Dz. U. 2000 r., Nr 39, poz. 450).

Okoliczność złożenie przez powoda wniosku o dopłatę do wypoczynku przed 20 marca 2010r. w czasie obowiązywania poprzedniego rozporządzenia i wypłaty go już po tej dacie wg. przepisów nowego Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2010 r. w sprawie świadczeń socjalnych funkcjonariuszy celnych i członków ich rodzin (Dz. U. 2010 r., Nr 33, poz.177), którego przepisy ustalają wysokość dopłaty do wypoczynku w sposób mniej korzystny niż przepisy poprzednio obowiązujące, jest między stronami bezsporna.

Trybunał Konstytucyjny uznał, że przepis, (§10 rozporządzenia z 16 lutego 2010 r.) który nakazywał stosować nowe zasady do wniosków złożonych i nie rozpatrzonych przed wejściem w życie rozporządzenia, czyli przed 20 marca

2010 r., jest sprzeczny z konstytucyjną zasadą, że "Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej".

Pozwana zgłosiła zarzut przedawnienia roszczenia o dopłatę do wypoczynku. Wymagało to określenia daty wymagalności roszczenia powoda. Pozwana wskazywała, że jest to 26.03.2010r. -data wypłaty niepełnego świadczenia, a zatem roszczenie przedawniło się w dniu 26.03.2013r. Zgodnie z treścią § 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11.05.2000r. w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń socjalnych, które mogą być przyznane funkcjonariuszom celny i członkom ich rodzin (Dz.U. nr 39, poz. 450):Funkcjonariuszowi celnemu, zwanemu dalej "funkcjonariuszem", który w związku z pełnieniem służby nabył w danym roku kalendarzowym prawo do urlopu wypoczynkowego, (...) przysługuje, na pisemny wniosek funkcjonariusza, raz w roku kalendarzowym, świadczenie w postaci dopłaty do wypoczynku. Wskazany zatem przepis określał tylko elementy nabycia prawa dopłaty do wypoczynku tj. nabycie w danym roku prawa do urlopu wypoczynkowego i złożenie wniosku. Żaden przepis w/w rozporządzenia bądź ustawy o Służbie Celnej obowiązującej w dacie złożenia wniosku nie określał terminu wypłaty świadczenia w postaci dopłaty do wypoczynku. Skoro tak to należy przyjmować, że wypłata tego świadczenia mogła nastąpić najpóźniej w ostatnim dniu roku kalendarzowego, w którym funkcjonariusz nabył prawo do urlopu wypoczynkowego i będące jego następstwem świadczenie dopłaty do wypoczynku. Świadczenie to przysługuje zgodnie z w/w przepisem raz w roku kalendarzowym i jest to jedyne wskazanie co do terminu jego wypłaty. A zatem wypłata wyrównania dopłaty do urlopu winna nastąpić najpóźniej do ostatniego dnia roku kalendarzowego, w którym funkcjonariusz nabył prawo do urlopu. W mniejszej sprawie mogło to nastąpić w terminie do dnia 31 grudnia 2010 r. Tym samym w dniu złożenia pozwu to jest 09.04.2013 r. nie upłynął trzyletni okres przedawnienia. Zmiana stanu prawnego, jaka nastąpiła 20 marca 2010 r., nie mogła zadziałać wstecz, stan prawny powinien być wyznaczony przez datę złożenia wniosku. Bez znaczenia jest, kiedy dopłata została faktycznie wypłacona .

W tej sytuacji zarzuty apelacji stają się niezasadne skoro brak jest przedawnienia, a apelacja podlegała oddaleniu z mocy art. 385 kpc.